

Hildegard Pelzer over codes voor goed bestuur: "Passende regels voor supermarkten en buurtwinkels"

"Een code voor niet alleen fondsenwervende instellingen maar ook vermogensfondsen is noodzakelijk. Het gaat om publieksvertrouwen. Wel moet er een balans zijn tussen regels voor deugdelijkheid en ruimte voor ondernemerschap. Het is maatwerk". Dat vindt bestuursadviseur Hildegard Pelzer. FM sprak met haar.

Hildegard Pelzer is directeur van Governance Support, een bureau dat bedrijven en non-profit instellingen helpt bij bestuurlijke vraagstukken. Pelzer was adviseur van de Commissie Wijfels, die een (inmiddels aangenomen) code voor goed bestuur voor de leden van de VFI, de branchevereniging voor landelijke wervende goede doelen, heeft ontworpen. Deze code kan leidraad zijn voor alle goede doelinstellingen. Er moet wel gepast mee worden omgegaan, zegt Pelzer, omdat de filantropische sector zich kenmerkt door een grote diversiteit van instellingen die het 'algemeen nut' nastreven.

Wat zijn de verschillen?

Pelzer: "Bij de belastingdienst is een bonte verzameling van circa 16.000 'algemeen nut beogende instellingen' geregistreerd. Daar vallen naast de grote, landelijk bekende organisaties ook vele kleine plaatselijke initiatieven onder. Het zijn de 'buurtwinkels' onder de goede doelen organisaties. Zij zijn het resultaat van ondernemende mensen die hebben gezien dat ergens nood is en die met creativiteit en doorzettingsvermogen een stichting hebben opgezet ten behoeve van het goede doel. Het zijn als het ware maatschappelijk gedreven MKB'ers. Hun ondernemerschap mag niet gefrustreerd of zelfs in de kiem gesmoord worden door een voor dit soort organisaties overkill aan verplichtingen".

Hoe zit het met de vermogensfondsen?

Pelzer: "Sommige zijn opgericht door één of enkele gevers die een flink bedrag in het fonds hebben gestort, gekoppeld aan een vooraf vastgestelde maatschappelijke doelstelling. Zij zijn te vergelijken met familiebedrijven, waar de familie de enige of belangrijkste financier is en grote invloed heeft op de benoeming van de leiding van het bedrijf of die leiding zelf in handen heeft. Hier speelt de vertrouwenskwestie – althans wat de gevers betreft - veel minder en is een code vanuit die optiek minder urgent".

Geldt dat ook voor de grote en de zogenaamde "hybride" fondsen?

Pelzer: "Neen. Er zijn ook vermogensfondsen die hun inkomsten aanvullen met giften. Zij zijn in dat opzicht ook fondsenwervende instellingen. Voor hen is het vertrouwen van het publiek eveneens cruciaal en ook zij hebben baat bij een code voor goed bestuur, toezicht en transparantie. Dat geldt overigens per definitie voor grote vermogensfondsen, of hun geld wel of niet mede afkomstig is van donateurs. Zij zijn van groot maatschappelijk belang en hebben een grote zichtbaarheid in de samenleving. Zij zijn te vergelijken met grotere familiebedrijven, die een economische factor van belang zijn".

En wat toezicht betreft? Gelijke monniken, gelijke kappen?

Pelzer: "Vanuit een geheel andere invalshoek horen alle goede doelenorganisaties gelijk te worden behandeld, namelijk de fiscale. Dat geldt ook voor de kleintjes, de "buurtwinkels". Ook voor hen moeten er regels en controle zijn om in aanmerking te komen voor belastingverlichting. Die moeten zich beperken tot hetgeen voor de fiscus van belang is. Er bestaan al regels en controlesystemen van de fiscus, maar die zijn aan herziening toe. Inhoudelijk sluiten de bepalingen niet meer goed aan bij de nieuwe inzichten betreffende goed bestuur, toezicht en transparantie. De controle op de naleving van de regels lijkt te summier".

Moet er dan een Autoriteit Maatschappelijke Fondsen (AMF) komen?

Pelzer: "Als je een code hebt, moet je ook een systeem hebben om te bewaken of de code wordt nageleefd en of je een goede uitleg hebt voor het niet naleven van onderdelen daarvan (pas toe of leg uit). Ik ben terughoudend wat betreft het instellen van een nieuw zwaar orgaan en zoek het graag eerst dichterbij huis, bij hetgeen er al is. Hoe zou dat effectief gebruikt kunnen worden? Het hebben van een code en toezicht op de naleving daarvan betekent niet dat er nooit meer iets zal gebeuren. 100% garanties zijn er niet. Een code maakt wel – ook voor het publiek – duidelijk wat men van goede doelenorganisaties mag verwachten".

Eduard Nieuwenhuijzen Kruseman